

Nota de prezentare

a deschiderii procesului de consultare publică pe marginea

Proiectului de Ordin privind modificarea și completarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, referitor la implementarea unui sistem intrare/ieșire pe piața gazelor naturale din România și a prevederilor codurilor de rețea europene

Prezentul proiect de ordin a fost elaborat având în vedere următoarele documente:

- a) prevederile art. 99 lit. e), l) și m) și ale art. 130 alin. (1) lit. m), n), r) și s) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- b) prevederile Regulamentului (UE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005, cu modificările și completările ulterioare;
- c) prevederile Regulamentului (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport gaz;
- d) prevederile Regulamentului (UE) nr. 703/2015 al Comisiei din 30 aprilie 2015 de stabilire a unui cod de rețea pentru normele privind interoperabilitatea și schimbul de date;
- e) prevederile Regulamentului (UE) 2017/459 al Comisiei din 16 martie 2017 de stabilire a unui cod al rețelei privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport al gazelor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 984/2013;
- f) Documentul de concept pentru dezvoltarea unui sistem entry/exit pe piața de gaze naturale din România și implementarea codurilor de rețea europene;
- g) prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale.

Modificările și completările propuse în cadrul proiectului de ordin, în principal, au ca obiect următoarele aspecte:

- ✓ implementarea unui sistem intrare/ieșire complet funcțional și aliniat cadrului de reglementare europeană, utilizatorii de rețea având posibilitatea de a rezerva independent, capacitatea pe puncte de intrare în SNT și pe puncte de ieșire din SNT, în scopul consolidării concurenței prin

crearea de piețe angro lichide de gaze naturale. În acest sens, utilizatorii de rețea pot încheia, separat, atât contracte de transport al gazelor naturale aferente punctelor de intrare în SNT, cât și contracte de transport al gazelor naturale aferente punctelor de ieșire în SNT ;

- ✓ punctul virtual de tranzacționare (PVT) permite efectuarea transferurilor drepturilor de proprietate a gazelor naturale în mod independent de localizarea acestora în SNT. În acest scop, platformele de tranzacționare vor fi conectate la PVT;
- ✓ accesul la PVT este nerestricționat și se acordă în baza unor contracte de echilibrare încheiate între participanții la piața gazelor naturale și operatorul sistemului de transport, precum și în baza unor acorduri bilaterale încheiate nediscriminatoriu între operatorul sistemului de transport și operatorii platformelor de tranzacționare;
- ✓ au fost prevăzute atribuțiile și responsabilitățile operatorului de transport și de sistem al gazelor naturale, în calitate de operator al PVT;
- ✓ au fost stabilite regulile de acces și de utilizare a PVT;
- ✓ au fost descrise produsele de capacitate oferite de operatorul de transport și de sistem (anuală, trimestrială, lunară, zilnică și intra-zilnică) și modul în care acestea pot fi solicitate și contractate;
- ✓ au fost stabilite noile reguli referitoare la desfășurarea proceselor comerciale în diferitele puncte de intrare/ieșire în/din SNT. Un caracter de noutate îl reprezintă virtualizarea tuturor punctelor de intrare/ieșire în/din SNT, capacitatea tehnică a fiecărui punct virtual fiind calculată prin însumarea capacităților tehnice a punctelor fizice din care este compus. În punctele virtuale de intrare/ieșire în/din SNT se aplică următoarele proceduri/operațiuni prevăzute de Codul rețelei:

- a) rezervarea de capacitate;
- b) comunicarea programului de transport;
- c) nominalizarea/renominalizarea;
- d) corelarea nominalizărilor;
- e) alocarea;
- f) returnarea de capacitate;
- g) transferul dreptului de utilizare a capacității rezervate ;
- h) transferul complet al drepturilor și obligațiilor ce decurg din contractul de transport aferent punctelor de intrare în SNT/contractul de transport aferent punctelor de ieșire din SNT
- i) determinarea respectării și asigurării nivelului capacității rezervate și aplicarea tarifelor de depășire a capacității rezervate și de neasigurare a capacității rezervate.

Alte modificări cu caracter de noutate sunt următoarele:

- ✓ capacitatea în punctele de intrare în SNT poate fi rezervată doar de către producătorul titular al punctului virtual sau de către operatorul terț desemnat de către acesta;
- ✓ s-a introdus contul de echilibrare operațională la interfața dintre SNT și depozitele de înmagazinare subterană;
- ✓ pe punctele virtuale de ieșire spre sistemele de distribuție, capacitatea este rezervată pe termen anual într-un quantum care să acopere necesitățile maxime de consum ale tuturor clienților finali conectați la sistemele de distribuție. Capacitatea rezervată de fiecare utilizator al rețelei se determină de către operatorul de distribuție prin împărțirea quantumului total al capacității rezervate pe punctul virtual aferent fiecărui operator de distribuție, în funcție de ponderea capacității utilizate, în anul calendaristic anterior, de clienții finali aflați în portofoliul respectivului utilizator al rețelei la data de începere a perioadei de rezervare, din totalul capacității utilizate în punctul virtual aferent operatorului de distribuție, în aceeași perioadă;
- ✓ au fost stabilite principiile pieței principale și ale pieței secundare de capacitate precum și modalitățile de tranzacționare a capacităților pe aceste piețe. Conform acestor principii, utilizatorul de rețea poate să transfere către alți utilizatori de rețea fie dreptul de utilizare a capacității rezervate, fie să transfere complet drepturile și obligațiile ce decurg din contractul de transport
- ✓ în cazul înregistrării unor congestii contractuale a fost prevăzută retragerea, prin mecanismul „utilizează sau pierde”, a capacității rezervate și neutilizate de către utilizatorii de rețea pe o perioadă semnificativă de timp, de către operatorul de transport și de sistem;
- ✓ referitor la echilibrarea SNT, au fost stabilite informațiile ce vor fi publicate de operatorul de transport și de sistem în vederea echilibrării de către utilizatorul de rețea a portofoliului propriu.

În acest context, având în vedere cerințele de transparență stabilite prin *Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu completările ulterioare*, **ANRE demarează procesul de consultare publică pe marginea Proiectului de Ordin privind modificarea și completarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, referitor la implementarea unui sistem intrare/ieșire pe piața gazelor naturale din România și a prevederilor codurilor de rețea europene**, prin publicarea documentului aferent, pe pagina proprie de internet, **în perioada 10.07.2018 – 31.07.2018.**

Propunerile și observațiile pe marginea modificărilor și completărilor cuprinse în proiectul de act normativ, însoțite de argumentația aferentă, vor fi transmise de către părțile interesate, la ANRE, atât în format electronic (documente Word), la adresa de e-mail sprgn@anre.ro, cât și în format letric, la numărul de fax 021/312.43.65.

Termenul final de primire a propunerilor și observațiilor este data de 31 iulie 2018, ora 16:00, urmând ca ședința în cadrul căreia se vor discuta observațiile și propunerile formulate pe marginea prezentului document de discuție să aibă loc la sediul ANRE la o data ce va fi comunicată ulterior.

Propunerile și observațiile pentru care nu au fost prezentate argumente și/sau cele care nu au fost transmise în formatul Word solicitat, precum și cele transmise ulterior termenului specificat, nu vor fi luate în considerare.